

New England
College

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ (ByteED-2024)

МАТЕРІАЛИ
I Міжнародної науково-практичної конференції
17–19 квітня 2024 року, м. Харків

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут міжнародної освіти
Інститут педагогіки НАПН України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Інститут соціологічних наук і педагогіки Варшавського університету
природничих наук (SGGW w Warszawie) (Республіка Польща)
Резекненська академія технологій (Латвійська Республіка)
Софійський університет (Республіка Болгарія)
Новий англійський коледж
(Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії)
Педагогічний інститут Університету Ченду (Китайська Народна Республіка)
Асоціація Харків-Оксфорд
Центр музично-освітньої майстерності (Французька Республіка)
Всесвітня конфедерація молоді та спорту (Турецька Республіка)

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ (ByteEd-2024)

МАТЕРІАЛИ
I Міжнародної науково-практичної конференції
(17–19 квітня 2024 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

ХАРКІВ
2024

УДК 37(063)

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(посвідчення № 570 від 07 грудня 2023 року)*

*Затверджено до розміщення в мережі інтернет
рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 10 від 27 травня 2024 року)*

Т 33 Тенденції розвитку педагогіки та освіти в умовах цифрових трансформацій (ByteEd-2024) : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (17–19 квітня 2024 року, м. Харків, Україна) / за заг. ред. І. В. Таможської. [Електронний ресурс]. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. (PDF. 560 с.).

До матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції включено доповіді науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої та загальної середньої освіти, здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

У матеріалах конференції розглянуто історичні та методологічні засади розвитку педагогічної науки, проблеми міжнародної освіти та педагогічної компаративістики в умовах глобалізованого суспільства, питання модернізації середньої та вищої освіти в контексті цифровізації навчального простору, теоретичної та практичної професійної підготовки майбутніх фахівців, неформальної й інформальної освіти, забезпечення ефективності інноваційних освітніх технологій в епоху динамічних змін, надання педагогічної підтримки здобувачам з особливими освітніми потребами, компенсації освітніх втрат в умовах війни й повоєнний період, проблеми педагогічного менеджменту, публічного управління й адміністрування в закладах вищої освіти.

Відповідальність за якість і достовірність матеріалів несуть автори публікацій.

ISBN 978-966-285-785-6

<https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18776>

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2024

ЗМІСТ

Акімова Олена. Дефініція поняття «учитель» у педагогічному дискурсі.....	11
Алексєєнко Ірина. Вплив сучасних інформаційних технологій на державну безпеку	14
Байдала Вікторія, Чирва Ярослава. Академічна добросовісність і соціальна відповідальність як професійно значущі якості викладача-дослідника.....	16
Бакатанова Вероніка. Оцінювання рівня професійної підготовки фахівців засобами кваліметричного моделювання	20
Безносюк Олександр. Досвід та проблеми впровадження кредитно-модульної системи	24
Березіна Ірина. Використання цифрових технологій для подолання освітніх втрат	27
Беляєв Сергій, Кондрацька Лариса. Методологічні засади організації освітнього процесу на початку ХХІ століття	30
Білик Вікторія, Ялліна Вікторія. Актуалізація поглядів педагогів минулого щодо інтелектуально-морального виховання.....	33
Бойчук Валентина. Використання ІКТ у процесі формування міжкультурної компетентності підлітків на уроках англійської мови	38
Бондаренко Денис. Засоби мотивації здобувачів НУШ до вивчення фізики в умовах дистанційного навчання	42
Бондарчук Юлія. Навчання мов у закладах вищої освіти: інноваційні стратегії в епоху турбулентності.....	47
Братко Марія. Центр академічного успіху як складова освітнього середовища університетів США	50
Бугаєвська Юлія. Значення корпоративної культури як аспекту культурологічної основи розвитку освіти	53
Ван Янь, Ду Фенін. Генезис традиційної музичної культури в Китаї.....	56
Васильєв Олексій. Методика застосування технологій штучного інтелекту для розвитку лексичних навичок.....	59
Васильєва Світлана, Моторіна Олеся. Роль батьків у вихованні учнів у закладах середньої освіти в умовах дистанційного навчання	63
Ваховський Леонід. Особливості використання гіпотези в історико-педагогічному пізнанні	67
Віротченко Світлана. Історичні корені та еволюція мовної політики в освітніх системах країн Балтії: від заснування до здобуття незалежності	69
Вічорський Данііл. Неформальна та інформальна освіта та її можливості у сфері формального навчання.....	72
Возняк Ярина. Патріотичне виховання дітей старшого дошкільного віку як напрям педагогічної діяльності.....	74

Голубнича Людмила. Навчання студентів вищої школи України під час пандемії та війни.....	77
Гриневич Лілія. Результати України в PISA: ризики та перспективи шкільної освіти.....	79
Грицай Яна. Підвищення мотивації до навчання в цифровому освітньому середовищі.....	85
Гряник Дарина. Особливості організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти	90
Губський Олексій. Історичні аспекти розвитку маркетингової освіти в США	93
Давидова Жанна. Педагогічні методи формування інформаційної компетентності іноземних студентів медичних спеціальностей в освітньому середовищі університету	97
Демчук Олег. Психолого-дидактичний підхід до самостійної організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.....	100
Дрокіна Аліна. STEM-освіта в умовах цифровізації: сучасні тенденції впровадження.....	103
Желанова Вікторія. Концептуальні засади формування життєстійкості студентів в умовах війни	106
Жовтоніжко Ірина, Нелін Євген, Боднар Микита. Вплив цифровізації на освіту в майбутньому	109
Завалевський Юрій, Кириленко Світлана, Мариновська Оксана, Кіян Ольга. Напрями здійснення прикладних педагогічних досліджень у сфері освіти	113
Задорожна Ольга. Методологічні особливості формування гуманістичних цінностей у студентів.....	116
Звєкова Світлана. Формування дослідницької компетентності майбутніх бакалаврів спеціальної освіти в процесі практик.....	119
Зеленов Євгеній. Особливості навчання цифрового покоління студентів.....	123
Зенякін Олексій. Поняття іншомовної комунікативної компетентності в науково-педагогічній літературі германськомовних країн.....	128
Ільєнко Андрій. Удосконалення мовленнєвої компетентності державних службовців у програмах підвищення кваліфікації	132
Ільїна Олена. Методичні основи формування професійних якостей учителів ЗЗСО.....	134
Ільченко Олена. Формування стійких мотивів професійної діяльності студентів.....	138
Кайдалова Лідія. Інтеграційні процеси в професійній підготовці майбутніх фахівців.....	141
Кін Олена, Віхляєва Дарина, Фастовська Оксана. Питання профілактики та подолання булінгу серед підлітків у закладах загальної середньої освіти	144

Кіріяченко Ірина. Професійна підготовка фахівців китайських закладів дошкільної освіти	149
Кічук Ярослав, Арнаут Андрій. Готовність магістрантів до забезпечення правового контенту професійної самореалізації.....	152
Князян Маріанна, Намазова Владислава. Проекти в процесі викладання французької мови: системний підхід	155
Кокарєва Анастасія. Гейміфікація та ігрові технології в STEM-освіті: відмінність та особливості впровадження	158
Колган Тетяна, Поуль Валентина, Колган Олена. Особливості подолання втрат у зниженні темпів розвитку особистості (зокрема психологічних) учасників освітнього процесу	163
Комар Таїсія. Філософсько-психологічне підґрунтя трансформації освіти на засадах партнерської взаємодії	167
Кононець Наталія. Реалізація ефективних навчальних стратегій у цифровому освітньому середовищі	171
Корсіков Дмитро. Спілкування зі штучним інтелектом і гнучкі навички майбутніх кваліфікованих робітників	175
Котова Анна, Морозова Ірина, Авдєєнко Ірина. Курс предметно-інтегрованого навчання як необхідна умова підготовки висококваліфікованих спеціалістів.....	178
Красін Сергій, Красіна Ганна. Підготовка педагогів до надання психолого-педагогічної підтримки батькам в умовах війни	181
Кривошей Кирило. Інноваційні технології розвитку стресостійкості як чинник професійного розвитку майбутнього фахівця	184
Крижановська Вероніка. Виникнення аналітичних центрів та їх співпраця із закладами вищої освіти.....	188
Кропивницький Віталій, Головка Юлія. Особливості навчання дорослих у системі післядипломної освіти	191
Кузнецова Оксана. Теоретичні аспекти полікультурного виховання майбутніх фахівців початкової освіти	196
Курило Віталій, Караман Олена. Методологічні засади проблеми соціалізації особистості в умовах збройного насилля та інформаційної агресії (філософський рівень)	199
Курільченко Валерія. Роль Центру доуніверситетської освіти в підготовці майбутніх абітурієнтів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна	205
Лавріненко Тетяна. Складові професійної компетентності в підготовці вчителя фізичної культури у ЗССО в контексті модернізації освіти НУШ	208

Лазарєва Тетяна, Лазарєв Микола. Професійна підготовка майбутніх фахівців харчової галузі в умовах дуальної освіти	212
Лебедик Леся. Розвиток корпоративної культури майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти в процесі професійної підготовки	216
Леонтєва Інна. Упровадження ідей екосистемного підходу в сучасному університеті.....	221
Лєдок Марина. Проєктна діяльність як засіб формування професійної компетентності майбутніх учителів	226
Лунячек Вадим. Освітній менеджмент: виклики в умовах трансформацій....	228
Лунячек Станіслав. Потреби у формуванні власного вебсайту або блогу в педагогічних працівників у межах окремого педагогічного колективу	232
Малихін Олександр, Арістова Наталія. Нормативно-правова база організації освітньої діяльності в закладах профільної середньої освіти Естонії	234
Малихін Олександр, Ліпчевська Інна. Актуальні питання реформування профільної середньої освіти в Україні	237
Мараховська Елеонора. Кейс-метод як технологія модернізації освітнього простору України	240
Марюхніч Тарас. Імерсивні технології в педагогічній освіті: здобуття навичок у новому вимірі.....	243
Мокляк Володимир, Петренко Леся. Освітній STEM-напрямок – педагогічна інновація ХХІ століття.....	246
Мордовцева Наталія. Технології педагогічної комунікації в навчанні майбутніх учителів початкових класів	251
Николаєва Валентина. Формування безпечного освітнього простору закладу вищої освіти	254
Одарченко Вероніка. Принципи управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників комунального закладу вищої освіти	257
Омельченко Світлана, Гармаш Олена. Штучний інтелект в освіті: революція знань у цифрову епоху.....	260
Осадченко Інна, Перепелюк Тетяна. Психологічні поради управлінської діяльності під час війни в закладах вищої освіти	263
Павелків Роман, Кулакова Лариса. Психологічні особливості дорослої людини як суб'єкта освітнього процесу	267
Парфьонова Оксана, Мельник Світлана. Характеристика сучасних інструментів для оволодіння неформальною та інформальною освітою.....	270
Петренко Наталія. Роль самоосвіти в професійній підготовці майбутніх учителів	275

Петренко Оксана, Баліка Людмила. Професійна підготовка майбутніх учителів до виховної роботи в новій українській школі	278
Петренко Сергій. Діджиталізація вищої освіти й освітнього середовища сучасного університету	282
Починкова Марія. Неформальна освіта в професійній підготовці майбутніх фахівців.....	285
Прусак Володимир. Розвиток творчості майбутнього дизайнера в процесі дипломного проєктування: інтегративний підхід	288
Пустовіт Григорій, Петренко Інна. Безпечне виховне середовище закладу позашкільної освіти: соціальний контент	291
Рацул Олександр. Педагогічні питання розвитку інформаційної культури майбутніх педагогів соціальних.....	295
Рій Юлія. Самовдосконалення вчителя як чинник його інноваційності.....	297
Рогова Тетяна. Стратегічне управління розвитком закладу вищої освіти	301
Романюк Діана. Самостійна робота як метод формування комунікативних умінь студентів у волонтерській діяльності.....	305
Ситнікова Ольга. Творчі завдання з формування готовності здобувачів вищої освіти до міжкультурної взаємодії в професійній діяльності.....	309
Стрельников Віктор. Психолого-педагогічна підтримка здобувачів освіти в умовах війни	312
Таможська Ірина. Навчально-методичні матеріали до теми «Становлення й розвиток педагогічної компаративістики в Україні» з історії педагогіки та педагогічної компаративістики.....	316
Тельна Ольга, Якуба Леся. Підготовка майбутніх фахівців спеціальної освіти в період воєнного стану: виклики сьогодення	319
Терентьєва Наталія. Особливості змішаного навчання в умовах воєнного стану (прикладний аспект).....	323
Ткаченко Інна. Аналіз факторів, які впливають на академічний успіх здобувачів освіти мистецьких спеціальностей	326
Ткачова Наталія, Махновський Сергій. Технологія розроблення педагогічних стартапів у вищій школі.....	329
Ткачов Сергій, Ткачов Артем. Використання педагогічного стендапу в професійній підготовці майбутніх учителів	334
Трубавіна Ірина, Островська Наталія, Василюк Тамара. Неформальна освіта в підготовці фахівців соціономічної сфери – особливості сьогодення	338
Туріщева Людмила, Дорожко Ірина, Малихіна Олена. Особливості проведення бібліотерапії в умовах відеозустрічі з учнями з порушенням слуху	342

Федоренко Олена. Особливості підготовки психологів для підрозділів національної поліції України	346
Хачатурян Каріне. Педагогічний менеджмент як фактор підвищення якості освіти.....	348
Шевченко Володимир. Підтримка здобувачів з особливими освітніми потребами в умовах закладу вищої освіти.....	351
Штефан Людмила. Основні концепції педагогічної науки у формуванні світогляду фахівців педагогічної галузі.....	354
Юе У. Методи формування індивідуального вокально-виконавського стилю студентів при викладанні вокалу в КНР	357
Dimitrov Oleksii. The role of libraries in the formation of digital literacy of students in Australia	361
Fangzhou Zhu. Digital transformation in journalism education: exploring the modernization of educational spaces.....	365
HE Lina. Primary school teachers in the people`s republic of China amidst the «one belt one road» strategy	370
Kugai Kseniia. Optimizing personalized learning technologies in a digitalized learning space	372
Plavčan Peter. Social economy and volunteering before the covid-19 period.....	375
Shekhavtsova Svitlana. Specifics of non-formal education in the professional training of future teachers	379
Tan Lipin. Post-graduate education for state servants in China.....	382
Vlasova Valeriia, Yazlovytska Olena. Future Philology Teachers: the Role of Language and Literary Art	385
Wang Ziwen. Preparation for internationalization: academic mobility programs for chinese students within China	387
XI Liu. Professional competence of art disciplines teachers in China in 21 century. 390	
Zelenska Olena, Kondra Olena. The problem of using idioms and phrasal verbs by native and non-native speakers in aviation English	392
Fengxue Zhu. Review of research on the psychological resilience of abandoned children	395
Haoyue Gao, Qing Wei. The effect of social-emotional support on adolescents` loneliness	404
Hu Wenhong, Liao Caizhi. Investigation of a mechanism for integration and innovation in moral and mental health education in secondary schools.....	411
Jia Wan, Wenhan Hu. A study of the current status and mechanisms of influence on psychological capital and subjective well-being of secondary school students	419

Jia Wang, Liao Caizhi. Strategies for implementing mental health education in colleges and universities based on the concept of innovative education	429
Jinglu Xu. A study of progress in the treatment of non-suicidal self-harm in adolescents.....	436
Kexing Du, Wei Hao. A review of life learning research in mainland China over the past twenty years	445
Li Wang, Liao Caizhi. Research on the integrated system of mental health education from the perspective of age psychology	450
Linglin Zeng. Review of research on academic procrastination of primary and secondary school students over the past 10 years	456
Manman Gong. Facing body imagery problems in secondary school students: educators' interventions	465
Wenhan Hu, Jia Wan. Studying the current state and innovative ways of educating life values in primary school students	474
Xin Zhang. A review of research on short video addiction in rural, unattended children	483
Ying Chen, Hongxia Wu. A study on the effect of mobile phone addiction on college students' happiness in the learning process.....	491
Yongfei Cao, Xiaolin Zhang. Research on the current situation and educational path of cultivating the quality of gratitude in secondary school students.....	503
Yongxia Li, Qing Wei. A review of post-traumatic stress disorder caused by new-onset coronary pneumonia in people in different occupations	509
Yunxiao Li. The effect of positive thinking on test anxiety in college students: the mediating role of emotion regulation self-efficacy	515
Yu Zhang, Liao Kaizhi. The influence of self-esteem and self-efficacy on career decision-making difficulties among college students	522
Yu Zhang, Qi lin, Ingke He, Jialei Liu. Effect of negative emotions on range of attention: based on the latitude model of emotional motivation study	532
Zihan Luo. A review of research on the ability of secondary school students to learn independently	543
杜静旭 (Цзінсюй Ду), 郭佳飞 (Цзяфей Го). 浅谈中国普通高校继续教育管理中存在的问题与发展策略	551
Kalashnyk L. Empowering future educators: the vital role of social and youth NGOs in China	554
Шапошнікова І., Корсун С. Організація самостійної роботи майбутніх фізичних терапевтів у процесі вивчення біологічних дисциплін	557

що підготовка педагогів включає як педагогічні, так і психологічні аспекти, має практичну спрямованість, здійснюється в рамках курсів підвищення кваліфікації та може бути впроваджена в рамках неформальної та інформальної освіти.

Список використаних джерел

1. Макієнко Н., Гіршанов О. Шлях до зцілення : основи роботи з наслідками травматичних подій. Київ : 7БЦ, 2023. 120 с.
2. Håndbok for ICDP-Veiledere. *International Child Development Programme*. Barne, Ungdomsog familiedirektoratet. 18/2016 188 p.
3. Hundide K. ICDP material for international use as part of the ICDP curriculum. ICDP. 2009. 29 p.
4. ICDP – International child development programme. Åtte temaer for godt samspill. Bufetat.
URL: https://bibliotek.bufdir.no/BUF/101/8_tema_Bokmal_korr_2018.pdf
5. International Child Development Programme. Who We Are.
URL: <https://www.icdp.info/about/who-we-are/>
6. Israel Trauma Coalition. URL: <https://israeltraumacoalition.org/en/about-us/>
7. Поради батькам під час війни.
URL: <https://www.unicef.org/ukraine/documents/parents-at-war>

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Кирило КРИВОШЕЙ

магістр психології, здобувач вищої освіти

Навчально-наукового інституту міжнародної освіти,

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, м. Харків, Україна

У ситуації військових дій неможливо не помітити загрозливу тенденцію погіршення психологічного стану здобувачів вищої освіти. Умови сьогодення актуалізують необхідність модернізації освітнього процесу в закладах вищої освіти. На поточному етапі формування системи вищої освіти в Україні, важливою її метою є забезпечення належної якості, а також формування та розвиток активної, здорової та успішної особистості, яка є не лише висококваліфікованим професіоналом, а й громадянином та щасливою людиною. Досягнення цієї мети видається неможливою без організації цілеспрямованих зусиль, направлених на розвиток деяких надпрофесійних навичок, які відіграють важливу роль в ефективності навчальної та робочої діяльності. Однією з визначних надпрофесійних навичок здобувача вищої освіти, якій слід приділити особливу увагу, є стресостійкість, що є здатністю особистості протистояти негативному впливу стрес-факторів [6]. Актуальність цієї проблеми пов'язана зі стресогенними умовами навчання під час вторгнення країни-агресора на територію України.

Навіть перед повномасштабною війною, студентське життя було пов'язане з рядом стресогенних ситуацій, які негативно впливали на формування та розвиток знань, умінь та навичок [1, 4, 7, 10, 12]. На жаль, навчання в умовах воєнного стану супроводжується ще сильнішим та тривалішим впливом різних стрес-факторів, унаслідок чого спостерігається тенденція погіршення психічного здоров'я учасників освітнього процесу. Під час загострення військової кризи навчальний процес може втрачати свою пріоритетність, стаючи лише фоном на тлі таких першочергових потреб студентів, як збереження життя та здоров'я. Негативний вплив на психічне здоров'я студентів пов'язаний із такими факторами, як вимушене переміщення та еміграція, розрив соціальних зв'язків із рідними та друзями, відсутність впевненості та визначеності в майбутньому, навчання в умовах постійного емоційного напруження та страху [8, 9].

На підставі вищесказаного слід зазначити, що однією з цілей інноваційних освітніх технологій повинно бути й збереження фізичного, психічного та соціального здоров'я, а також розвиток стресостійкості здобувача вищої освіти в умовах воєнного стану. Теоретичні та практичні технології формування стресостійкості здобувачів вищої освіти не розроблені в достатній мірі. Через це виникає певне протиріччя між підвищенням актуальності проблеми стресостійкості та недостатньою теоретичною розробкою, між широким теоретичним вивченням та слабкою розробкою практичних технологій формування стресостійкості, а також між потребою у формуванні стресостійкості та недостатнім упровадженням практичних технологій у навчальний процес.

У контексті даної теми під інноваціями в освіті слід розуміти процес створення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій [2, 3], метою яких буде підвищення рівню стресостійкості здобувачів вищої освіти, що матиме позитивний вплив і на якість освітнього процесу. Інноваційні освітні технології є якісно новою сукупністю форм, методів та засобів навчання, виховання та управління, що вносять суттєві зміни в результат освітнього процесу [14]. Саме інноваційні освітні технології можуть відігравати важливу роль у формуванні стресостійкості, надаючи здобувачам освіти необхідні інструменти та ресурси. До інноваційних технологій, які потенційно можуть бути корисними в педагогічній практиці розвитку стресостійкості, можна віднести додатки для майндфулнес (усвідомленості), медитації, емоційної стабілізації та релаксації; пристрої моніторингу фізіологічних показників стресу; методи гейміфікації в освіті; онлайн платформи з психологічної підтримки; навчальні онлайн-курси; цифрові журнали та інструменти для самоаналізу тощо.

На сьогодні існує безліч додатків, які пропонують керовані вправи майндфулнес і медитацію (SVITLO, BetterMe Mental Health, Calm, Smiling mind, Sanvello та інші). Ці додатки навчають користувачів таким методам управління стресом та саморегуляції емоційного стану, як глибоке дихання, сканування тіла, практики концентрації уваги та емоційної стабілізації. Упроваджуючи ці

практики у своє повсякденне життя та навчальну діяльність, студенти можуть навчитися краще регулювати свої емоції та ефективніше реагувати на стресові фактори. Пристрої моніторингу фізіологічних показників стресу (смарт-годинники, фітнес-браслети, фітнес-трекери тощо) – це доступні та популярні девайси, які здатні вимірювати частоту серцевого ритму, варіабельність серцевого ритму, пульс, частоту дихальних рухів, рівень стресу, якість сну, рівень фізичної активності тощо. Використання цих пристроїв, може надавати студентам уявлення про реакції власного організму на стрес, що є корисним у визначенні індивідуальної стратегії зменшення стресових факторів у своєму житті, а також допоможе навчитись контролювати свій психофізіологічний стан за допомогою таких методів, як вправи на розслаблення й візуалізація.

Гейміфікація – це використання елементів гри та ігрових технік у неігровому контексті [11]. Навчальні ігри можуть бути розроблені для формування вмінь управління стресом у цікавий та інтерактивний спосіб. Цей метод сприяє виявленню механізмів, які забезпечують залученість «гравця». Ігри можуть спонукати студентів вирішувати проблеми в умовах дефіциту часу або орієнтуватися в стресових соціальних ситуаціях, забезпечуючи при цьому зворотний зв'язок і підкріплення ефективних стратегій подолання стресу. Сучасні онлайн платформи з психологічної підтримки (mindynet.com, Розкажи мені, UA Mental Help, Open Doors, застосунок «Тепло» та багато інших) надають населенню доступ до послуг із підтримки та консультування з питань психічного здоров'я дистанційно. Ці платформи можуть надавати конфіденційну підтримку, ресурси та стратегії подолання стресу, щоб допомогти впоратися зі стресом і розвинути стресостійкість. Навчальні онлайн-програми зі стресостійкості – це курси та вебінари, що спрямовані на надання студентам знань та навичок, що допоможуть ефективніше справлятися зі стресом. Ці програми можуть охоплювати такі теми, як когнітивна реструктуризація, навички вирішення проблем та створення мереж соціальної підтримки. Подібні курси наявні на багатьох платформах (EdEra, Prometheus та інші).

Цифрові журнали та інструменти для рефлексії (Day One, Penzu, Reflectly, Journey, Google Keep Microsoft OneNote тощо) – це платформи для рефлексії, що дозволяють записувати свої думки, емоції та досвід, які пов'язані зі стресом і стресостійкістю. Такі інструменти будуть корисними студентам у розвитку рефлексії, визначенні індивідуальних тригерів стресу, моніторингу власного прогресу використанні дієвих стратегій подолання стресу протягом навчального шляху. Також ці інструменти є цінними ресурсами, адже допомагають здобувачам освіти займатися самоаналізом, відстежувати свій прогрес і розвивати самосвідомість. Крім цього, для продуктивного розвитку стресостійкості здобувачів вищої освіти викладачам слід використовувати певні педагогічні стратегії. Важливо створити для студентів сприятливе та безпечне освітнє середовище; стимулювати мислення, спрямоване на особистісний та професійний розвиток, наголошуючи на важливості зусиль, наполегливості й умінні вчитися на помилках. Студентів слід навчати навичкам вирішення

проблем, заохочувати до самоаналізу, надавати конструктивний зворотний зв'язок, розвивати стратегії подолання труднощів, сприяти почуттю приналежності, визнавати та схвалювати досягнення учнів. Упроваджуючи ці стратегії, викладачі можуть допомогти студентам розвинути стресостійкість, необхідну для вирішення проблем та подолання перешкод, а також для професійного розвитку, академічного й особистісного процвітання.

Отже, інтеграція інноваційних освітніх технологій в навчальні програми, може стимулювати в здобувачів вищої освіти формування навичок, що необхідні для успішного подолання стресу та регуляції власного емоційного стану в несприятливих обставин. Розвиток стресостійкості та формування навичок ауторегуляції є корисними не лише в рамках освітнього процесу, адже стрес є невід'ємною частиною творчого, професійного та особистого життя. Крім того, дуже важливо, щоб ці технології використовувалися в поєднанні з комплексними системами підтримки, які враховують ширші соціальні, емоційні та середовищні чинники, що сприяють подоланню стресу здобувачів освіти.

Список використаних джерел

1. Вінс В., Радюшкіна Ю. Психологічна характеристика поведінкових реакцій студентів ВНЗ в умовах навчального стресу. *Актуальні проблеми сучасної психології : шляхи становлення особистості* : збірник наукових статей за матеріалами Міжнародної науково-практичної офлайн-онлайн конференції учнівської молоді, студентів, аспірантів, молодих учених та науковців (14–16 травня, 2019 р.). Переяслав-Хмельницький, 2019. С. 297–302.
2. Дубасенюк О. А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки. *Професійна педагогічна освіта : інноваційні технології та методики* : монографія. 2009. С. 14–47.
3. Дубасенюк О. А. Інновації в сучасній освіті. *Інновації в освіті : інтеграція науки і практики* : збірник науково-методичних праць, 2014. С. 12–28.
4. Ковальська Н. А., Попій А. А. Стрес у навчальній діяльності студентів. *Збірник наукових праць Л'ОГОІ*. 6. 2021. С. 42–44. DOI: <https://doi.org/10.36074/logos-05.02.2021.v6.12>
5. Лебідь Н. К. Психологічні аспекти стресу студентів у навчальній діяльності. *Гуманітарні аспекти формування особистості* : збірник статей VI Всеукраїнської наукової конференції. 2021. С. 330–338.
6. Мигаль Г. Стресостійкість людини-оператора. Методи підвищення стресостійкості. *Вісник Національного аерокосмічного університету ім. Н. Є. Жуковського «ХАІ»*. 2008. С. 248–252.
7. Пилипенко Н. М. Мотиваційні механізми адаптації особистості сучасного студента до навчальних змін. *Практична психологія та соціальна робота*. 2008. №8 (113). С. 46–54.
8. Потапюк Л. М. Особливості формування стресостійкості студентів в умовах російсько-української війни. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Психологія*. 2023. №. 2. С. 34–38. DOI: <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2023.2.6>

9. Савелюк Н. М. Переживання стресу в умовах війни : досвід українського студентства. *Психологія : реальність і перспективи : збірник наукових праць РДГУ*. 2022. Вип. 18. С. 141–152. DOI: <https://doi.org/10.35619/prapr.v1i18.282>
10. Скрипник В. Особливості перебігу та самосприйняття соціально-психологічної адаптації студентів-першокурсників. *Психологія і суспільство*. 2005. № 2. С. 87–89.
11. Ткаченко О. А. Гейміфікація освіти : формальний і неформальний простір. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. 11. С. 303–309.
12. Циганчук Т. В. Динаміка переживання стресів студентами вищих навчальних закладів : дис. ... канд. психол. Наук : 19.00.01 / Інститут психології імені Г. С. Костюка. Київ, 2011. 274 с.
13. Цимбалюк М. М. Формування стресійкості студентів в умовах війни для правового та євроінтеграційного процесів. *Вісник Львівського університету. Психологічні науки*. С. 128–136. DOI: <https://doi.org/10.30970/PS.2022.spec.17>
14. Шейко А. О. Використання інноваційних технологій і методів при викладанні психології та педагогіки у вищій школі. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2018. 52. С. 444–446.

ВИНИКНЕННЯ АНАЛІТИЧНИХ ЦЕНТРІВ ТА ЇХ СПІВПРАЦЯ ІЗ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ Вероніка КРИЖАНОВСЬКА

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Постановка проблеми в загальному вигляді. Розвиток суспільства, економіки та техніки зумовлює пошук нових рішень до адаптації та гармонійного існування. Для продукування відповідей на нові виклики сьогодення все більшого поширення набувають так звані фабрики думок, які ще відомі як аналітичні центри. У тезах ми дамо відповіді на такі запитання: Що це таке? Як вони виникли? Та яким чином вони співпрацюють з університетами?

Виклад основного матеріалу. Як зазначено у Великому українському словнику, розвиток аналітики почався за часів Арістотеля, що позначав її як розділ логіки, присвячений строгим силогістичним міркуванням. Зокрема в працях «Перша аналітика», «Друга аналітика» він уперше узагальнив методи міркувань і зробив їх предметом систематичних наукових досліджень. Головна заслуга Арістотеля полягає в тому, що він почав системне вивчення світу та природи [1]. Наступним великим філософом, що є причетним до розвитку аналітики, був І. Кант, який виокремив трансцендентальну аналітику (властиву тільки людському розуму, свідомості) [1].